

مرکز مطالعات استراتژیک و منطقوی
د ستراتژیکو او سیمه ییزو څېړنو مرکز

تحلیل هفته

شماره: ۲۲۸ (از ۶ الی ۱۳ عقرب ۱۳۹۶ هـ ش)

این نشریه مجموعه تحلیل رویدادهای مهم سیاسی و اقتصادی هفته وار است که به زبان های پشتو، دری، انگلیسی و عربی، توسط مرکز مطالعات استراتژیک و منطقوی تهیه و نشر می گردد، تا نهادهای سیاست گذار و پالیسی ساز از آن استفاده نمایند.

آنچه در این شماره می خوانید:

۲ مقدمه

چابهار بندر او پر سیمه ییزې ترانزیتی سوداگری یې اغېزې

۴ د چابهار بندر هوکړه لیک

۴ د چابهار بندر اړتیا

۵ د اپتا تړون ناکامېدل

۶ چابهار بندر او پر سیمه ییز سیاست یې اغېزې

سازمان ملل متحد و قضیه صلح در افغانستان

۸ افغانستان و سازمان ملل متحد

۹ فهرست تحریم های سازمان ملل

۱۰ خواست شامل کردن رهبر طالبان در لیست سیاه

۱۱ نتیجه گیری

مقدمه

چابهار بندر تېره اوونۍ رسماً پرانېستل شو او لومړنۍ کښتۍ چې له افغانستان سره د هندوستان د بلاعوضه مرستو ۱۷۰ زره ټنه غنم پکې بار وو، د چابهار بندر په لور وخوځېده. د دواړو هېوادونو چارواکو د دغه بندر له لارې د توکو د لېږد پیل د دواړو هېوادونو د اړیکو لپاره ارزښتناک وباله او دا یې په اقتصادي ډگر کې ستره لاسته راوړنه وبلله. د افغانستان اجرائیه رئیس وویل، د دغه بندر فعالېدل به نه یوازې د افغانستان، بلکې د سوېلي او ختیځې اسیا ترانزیتی سوداګري پیاوړې کړي.

د افغانستان-ایران-هند ترمنځ د چابهار بندر د پراختیا تړون تېر کال د درې واړو هېوادونو ترمنځ لاسلیک شو. که څه هم دا بندر د درې واړو هېوادونو لپاره په اقتصادي، سوداګریز او ترانزیتی ډگر کې خورا مهم دی؛ خو په ځانګړي ډول د افغانستان لپاره، چې له پاکستان سره د خرابو سیاسي اړیکو له کبله په ترانزیتی او سوداګریزه برخه کې تل له ستونزو سره مخ دی، ډېر ارزښت لري. دا چې د دغه بندر له لارې د دواړو هېوادونو ترمنځ د چابهار بندر پرانسته به په سیمه کې پر ترانزیتی سوداګرۍ او بیا په سیاسي ډگر کې خومره اغېزې ولري، په اړه یې د ستراتیژیکو او سیمه ییزو څېړنو مرکز د دې اوونۍ د تحلیل په لومړۍ برخه کې شننه لولۍ.

د تحلیل په دویمه برخه کې د افغانستان په قضیه او ځانګړي ډول سولې په ټینګښت کې د ملګرو ملتونو د رول په اړه لولۍ. تېره اوونۍ د ملګرو ملتونو د امنیت شورا د تور لېست د کمېټې مشر کابل ته سفر وکړ او دلته یې له افغان چارواکو سره ملاقاتونه وکړل. اجرائیه رئیس ډاکټر عبدالله له نوموړي سره په کتنه کې غوښتنه وکړه، چې د طالبانو د مشر نوم په تور لېست کې شامل کړي. که څه هم ولسمشر غني بیا د ملګرو ملتونو له دغه چارواکي سره په کتنه کې له طالبانو سره د سولې په تړاو خبرې وکړې. دا چې ملګرو ملتونو سازمان په افغانستان کې څه ډول رول لرلی، په ځانګړي ډول د افغان سولې په برخه کې د دغه سازمان رول څه و؟ د تحلیل په دې برخه کې تحلیل شوې ده.

چابهار بندر او پر سیمه ییزی ترانزیتی سوداگری یی اغېزې

تېره اوونۍ هند د ايران د چابهار له لارې، افغانستان ته د غنمو صادرات پيل کړل او د یکشنبې په ورځ (د اکتوبر ۲۹مه ۲۰۱۷) د افغانستان او هند د بهرنیو چارو وزیرانو د دغه بندر له لارې سوداگریزه راکړه ورکړه د وېډیو کنفرانس له لارې رسماً پرانېسته. دا لومړی ځل دی چې هند د پاکستان د لارې پرځای، د ايران او په تېره بیا د چابهار له لارې افغانستان ته خوراکي توکي لېږدوي. له دې وړاندې پاکستان د بهرنیو حالاتو پرمهال، هند ته د دې کار اجازه ورکړې وه.

له افغانستان سره د هند د خوراکي مرستو ارزښت دومره نه دی، لکه د چابهار بندر له لارې افغانستان ته د مرستو لېږدولو دا پروسه، چې سوداگریز، اقتصادي او ستراتیژیک ارزښت یې له ورايه څرگندېږي. د بېلګې په توګه، په خپله د هند د بهرنیو چارو د وزیرې سوشما سواراج په اند، دا به د سیمې په سوداګرۍ کې پراختیا رامنځته کړي او سیمه به له ګڼو اړخونو لکه اقتصاد، سیاست، کلتور، ټکنالوژۍ او خدماتو له پلوه سره ونښلوي. دا چې د چابهار بندر هوکړه لیک له کومو پړاوونو راتېر شو، د دغه بندر اړتیا ولې پېښه شوه او د چابهار له لارې پیلېدونکې سوداګري به پر سیمه او بیا په ځانګړې توګه په افغانستان څه اغېزې ولري؟ دلته پرې شننه کوو.

د چابهار بندر هوکړه لیک

چابهار بندر د ایران په سوېل ختیځ ایالت سیستان بلوچستان کې پروت دی. د ستراتیژیک موقعیت له مخې دغه بندر د عمان خلیج پر غاړه، د هرمز ستراتیژیک تنګي ته نږدې او د هند سمندر یوه برخه ده، چې کابو ۱۴ زره هکتاره مساحت او په لویه کچه پکې د لویو بهیرو چلېدنې او لنگر اچونې وړتیا لري.

په ۲۰۰۳ کال کې چې کله په هند کې د "بي جي پي" گوند حکومت و، د هند د لومړي وزیر اټل بهاري واجپایي په دوره کې د ایران له حکومت سره د دغه بندر جوړونې په اړه هوکړه لیک لاسلیک شو. افغان حکومت هم د دغه هوکړه لیک برخه و؛ مگر پر ایران د نړیوالو بنديزونو له کبله، د دغه بندر د پراختیا هوکړه وځنډېده.

د دغه بندر د هوکړې له ځنډېدو سره سره، هند د زرنج-دلارام سړک پر جوړونې کابو ۱۳۵ ملیون ډالره لگولي، چې د نیمروز ولایت مرکز له چابهار بندر سره نښلوي او کار یې په ۲۰۰۹ کال کې بشپړ شو. له بله پلوه ایران هم له ۲۰۰۳ کال راهیسې د چابهار په سوادگریز زون کې ۳۴۰ ملیون ډالره پانگونه کړې ده.

دغه بندر اوسمهال په اوسط ډول په کال کې د ۲/۵ ملیون ټنه بار پورته کولو او خالي کولو وړتیا لري او د ایران حکومت هڅه کوي، د دغه بندر ظرفیت په کلني ډول ۱۲/۵ ملیون ټنو ته لوړ کړي. د دې ترڅنګ ایران له دغه ښار څخه د افغانستان تر پولې پورې د سړکونو او رېل کرښو جوړونې په ډگر کې هم ډېر کار کړی او همدا راز د سیمې نور هیوادونه هم هڅوي، خو په دغه بندر کې پانگونه وکړي.

د دغه بندر وروستی درې اړخیز تړون په ۲۰۱۵ او ۲۰۱۶ کلونو کې د ایران-هند او افغانستان د تخنیکي-اقتصادي ډلو او حقوقي متخصصینو له خوا چمتو شو او د ۲۰۱۶ کال د مې په ۲۳ مه په تهران کې د درې واړو هېوادونو د مشرانو له خوا لاسلیک شو.

د چابهار بندر اړتیا

په چابهار بندر کې درې داسې هېوادونه راټول دي، چې له پاکستان سره په یو نه یو ډول ستونزې او رقابت لري. په دغو هېوادونو کې مهم هغه یې افغانستان دی، چې له تېرو څو لسیزو راهیسې له نړۍ سره د خپلې سوداګرۍ لپاره پر پاکستان متکی و. خو پاکستان بیا د افغانستان له دغې مجبورۍ څخه د سیاسي فشار د آلې په توګه کار اخیستی او هر کله چې د کابل او اسلامآباد سیاسي اړیکې خرابې شوې، پر افغان ترانزیت یې اغېزې ډېرې لیدل شوې دي.

په بل اړخ کې، د هند او پاکستان دودیز رقابت او دښمني ده، چې له امله یې پاکستان تل هڅه کړې، د هند او افغانستان ترمنځ خنډ واقع شي. ځکه اسلامآباد نه غواړي له افغانستان سره د ډیورنډ د لاینحل قضیې له کبله، د کابل او ډهلي اېتلاف رامنځته کړي.

که څه هم ایران له پاکستان سره د افغانستان او هند په پرتله رقابت نه لري؛ خو د اقتصادي گټو له کبله غواړي د هند او افغانستان ترمنځ او له نړۍ سره د افغانستان سوداگریزه راکړه ورکړه، د ایران د چاپهار له لارې وشي.

د اپټا تړون ناکامېدل

اپټا (APTTA) د افغانستان-پاکستان ترمنځ ترانزیتی-سوداگریز تړون دی. افغانستان او پاکستان له ډېرو خبرو اترو وروسته د ۱۹۶۵م د اپټا تړون پر ځای، په ۲۰۱۰ کال کې د اپټا تړون لاسلیک کړ. د دغه تړون له مخې د پاکستان د کراچۍ، قاسم او گوادر بندرونو له لارې افغانستان ته د ترانزیت اجازه ورکړل شوه. همدا راز افغان سوداگرو ته اجازه ورکړل شوه، چې د لاهور تر واهگې پورې خپل توکي ورسوي او داسې له هند سره په سوداگرۍ کې ونښلي (افغان سوداگرو ته یوازې د هند-پاکستان ترمنځ د واهگې تر بندر پورې د تگ اجازه وه)؛ خو افغان سوداگرو ته اجازه نه وه، چې د واهگې بندر له لارې له هند څخه واردات وکړي.

په بل اړخ کې پاکستان منځنۍ آسیا او ایران ته د سوداگرۍ په موخه لاره ومونده. دغه تړون تر ۲۰۱۵م کال پورې و، چې بیا افغانستان د دغه تړون تمدیدول هند ته له بشپړې لارې ورکونې سره وتړل.

که څه هم افغان حکومت له ۲۰۱۰ کال راهیسې هڅې وکړې، چې خپلې ترانزیتی لارې زیاتې کړي (د لاجوردو او چاپهار ترانزیتی لارو د جوړولو په تړاو یې گامونه واخیستل) ترڅو پاکستان له دغه هېواده تېرې شوې ترانزیتی لارې څخه د سیاسي ابزار په توگه گټه وانهخلي. خو د ملي وحدت حکومت له راتگ سره، دغه هڅې لا گړندی شوې او له امله یې په ۲۰۱۶م کې افغانستان او هند په دې موخه چې پاکستان بای پاس کړي، له ایران سره یوځای د چاپهار تړون لاسلیک کړ.

چابهار بندر او پر سیمه ییز سیاست یې اغېزې

د چابهار له لارې به د هند، افغانستان او ایران سوداګري پر سیمه ییز سیاست په لاندې برخو کې ژور تاثیرات پرېږدي:

لومړی؛ د ایران چابهار بندر به د افغانستان د سوداګرۍ لپاره د پاکستان د کراچۍ، قاسم او گوادر بندرونو ځای ونیسي.

دویم؛ د چابهار بندر به افغانستان ته داسې څه ورکړي، چې له کبله به یې وکړای شي، پر پاکستان فشار وارد کړي که اسلام آباد له منځنۍ آسیا سره سوداګري غواړي، نو باید افغانستان ته هم د پاکستان له لارې له هند سره د سوداګرۍ کولو لاره پرانيزي. د چابهار له تړون څخه وړاندې داسې څه کول سخت وو؛ ځکه کابل لا د پاکستان د لارې متبادل نه درلود.

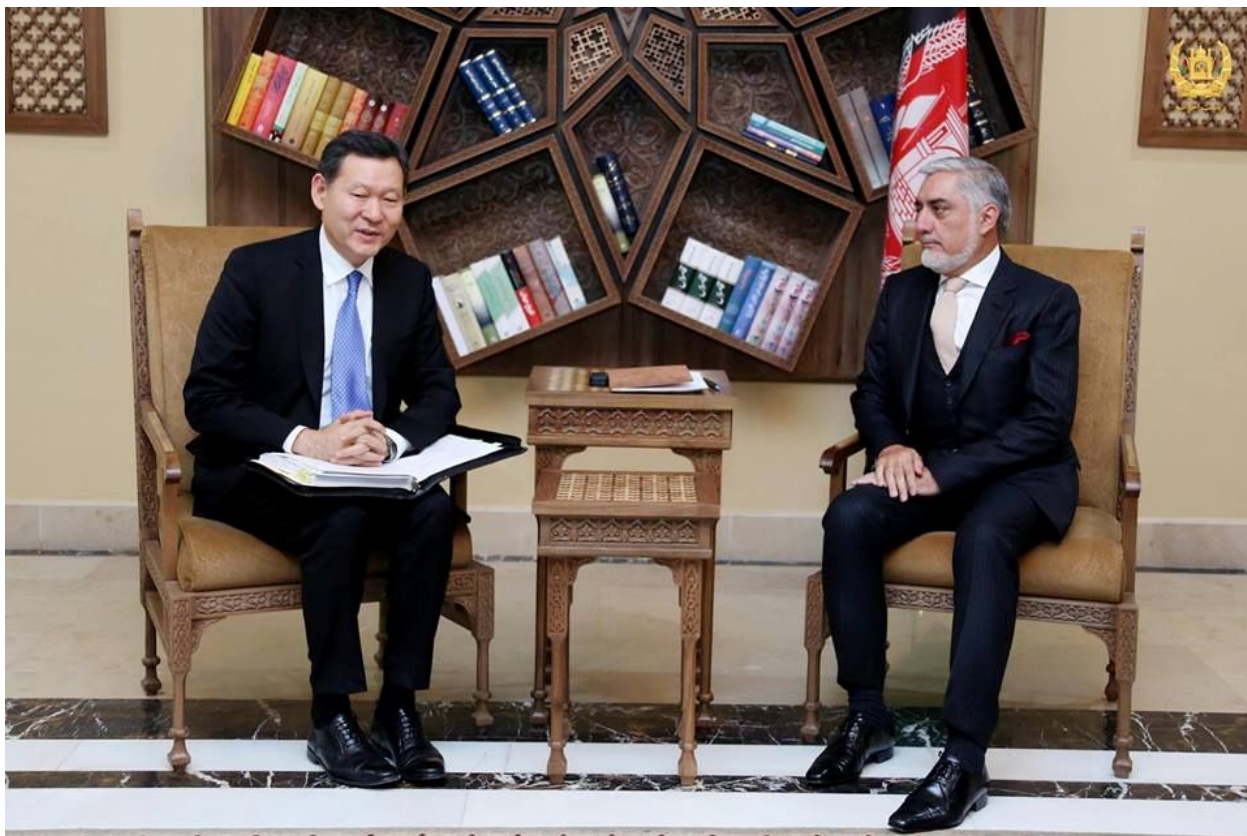
درېیم؛ د لاجوردو د لارې نه پیلېدو له کبله، اروپا ته د افغان سوداګرۍ لپاره تر ټولو لنډه لاره هم د چابهار له لارې ده.

څلورم؛ د چابهار له لارې هند کولای شي، په منځنۍ آسیا کې خپل رول ولوبوي. همدا یې یوازې لاره ده؛ ځکه د پاکستان له لارې دا ډول رول لوبول ناممکن دي.

پنځم؛ د چابهار تړون به سیمه ییز اقتصادي الحاق او سوداګري زیاته کړي، هغه چې د ترانزیت او سوداګرۍ په تړاو د پاکستان د منفي سیاستونو (منفي امنیتي تګلارې) له کبله زیانمن شوی دی.

شپږم؛ د چابهار له لارې د غنمو د مرستې لېږدونه به هغه نیوکې هم سرې کړي، چې د چابهار له لارې پر سوداګرۍ یې کولې. دا به د چابهار بندر له لارې د سوداګرۍ پر وړاندې خنډونه هم یو تر بله پورته کړي او د سوداګرۍ او ترانزیت عملي چارې به پیل شي.

سازمان ملل متحد و قضیه صلح در افغانستان

غیرت عمروف، رئیس کمیته تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد و هیأت همراهش هفته گذشته (۲۹ اکتوبر ۲۰۱۷) در سفری به کابل، در دیدارهای جداگانه با رئیس جمهور، رئیس اجرائیه و سایر مقام‌های حکومتی افغانستان روی قضیه صلح و امنیت در افغانستان بحث و گفتگو کرد.

به گفته معاون سخنگوی ریاست جمهوری افغانستان، در این دیدار رئیس جمهور بر نقش سازمان ملل متحد در تامین صلح در افغانستان تاکید کرده و گفته است که حکومت افغانستان همیشه دروازه مذاکرات صلح با مخالفین را باز گذاشته و صلح با طالبان از طریق مذاکرات بین‌الافغانی انجام می‌پذیرد. داکتر عبدالله رئیس اجرائیه اما در دیدار با عمروف خواستار درج نام مولوی هبة الله آخوندزاده رهبر گروه طالبان و دیگر اعضای این گروه در فهرست تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد شده است.

دو درخواست همزمان، یکی صلح با طالبان و دیگری درج نام رهبران این گروه در فهرست تحریم‌های سازمان ملل نشان‌گر تفاوت دیدگاه در سطح رهبری حکومت افغانستان است، چون رئیس جمهور خواهان صلح از طریق مذاکره بین‌الافغانی است، ولی رئیس اجرائیه خواهان وضع تحریم‌ها.

صلح در افغانستان قضیه‌ای است که سال‌هاست برای تامین آن در کنار حکومت و مردم افغانستان، کشورها و سازمان‌های جهانی و منطقوی نیز تلاش می‌کنند؛ ولی نه تنها این تلاش‌ها منتج به تامین صلح در کشور نگردیده، بلکه وضعیت کشور روز به روز وخیم‌تر نیز گردیده است.

در این تحلیل روی نقش سازمان ملل متحد در قضیه افغانستان، فهرست تحریم‌های این سازمان و نیز تقاضای حکومت افغانستان مبنی بر شامل ساختن نام‌های رهبران گروه طالبان در این فهرست، پرداخته شده است.

افغانستان و سازمان ملل متحد

سازمان ملل متحد پس از پایان جنگ جهانی دوم در سال ۱۹۴۵م تأسیس و جایگزین "جامعه ملل" شد. این سازمان که در نخست توسط ۵۱ کشور تأسیس شد، در سال ۲۰۰۶ میلادی ۱۹۳ کشور جهان، دارای عضویت در این سازمان بودند. اعضای این سازمان تقریباً شامل همه کشورهای می‌شود که از نظر بین‌المللی به رسمیت شناخته شده‌اند. تایوان و واتیکان تنها کشورهایی اند که عضو سازمان ملل متحد نیستند.^۱

افغانستان در نهم نوامبر سال ۱۹۴۶م رسماً عضویت سازمان ملل متحد را بدست آورد و برای نخستین بار محمد کبیر لودین در سال ۱۹۴۹م به عنوان نماینده دائمی افغانستان به دفتر سازمان ملل متحد معرفی شد. پس از آن عبدالحمید عزیز، عبدالرحمن پژواک، بسم‌الله سهاک، فرید ظریف، شاه محمد دوست، نور احمد، خدای‌داد بشرمل، روان فرهادی، ظاهر طنین و محمود صیقل به ترتیب از سال ۱۹۵۰ تا کنون نماینده‌گان دائمی افغانستان در سازمان ملل متحد بودند.^۲

سازمان ملل متحد تا زمان اشغال افغانستان توسط قشون سرخ شوروی سابق در سال ۱۹۷۹م، نقش و حضور چندانی در افغانستان نداشت؛ اما پس از تهاجم شوروی سابق بر خاک افغانستان، این سازمان طی صدور قطعنامه‌ی در برابر تهاجم شوروی بر افغانستان اعتراض نمود و پس از پیامدهای ناگوار آن تهاجم، نهادهای مختلف سازمان ملل متحد نیز در افغانستان آغاز به کار کرد. موافقت‌نامه "ژنیو" که در سال ۱۹۸۸م به امضا رسید و زمینه خروج نیروهای شوروی را فراهم کرد، نیز نتیجه تلاش‌های سازمان ملل متحد بود.

^۱ United nation, History of the United Nation, see it online:

<http://www.un.org/en/sections/history/history-united-nations/>

^۲ Permanent Mission of Afghanistan to the United in New York: "Former Permanent Representatives": <http://afghanistan-un.org/whos-who/former-permanent-representatives/>

سازمان ملل متحد پس از خروج قوای شوروی از افغانستان تلاش کرد تا جنگ افغانستان یک راه حل سیاسی پیدا کند. در سال ۱۹۹۱ برنامه‌ی را آماده کرد که بر مبنای آن، قدرت باید از داکتر نجیب الله، به یک اداره غیرجانبدار انتقال می‌یافت و این اداره، زمینه برگزاری انتخابات و تهیه قانون اساسی جدید را فراهم می‌ساخت. اما این برنامه همزمان با پایان حاکمیت داکتر نجیب بی‌نتیجه ماند.^۳

در سال‌های جنگ‌های داخلی در کابل نیز سازمان ملل متحد تلاش‌های به راه انداختن تا گروه‌های درگیر و رهبران تنظیم‌ها را دور میز مذاکره بیاورد. با آنکه تنظیم‌ها، چندین بار دور میز مذاکره آمدند، اما توافقات آنان عملی نشد. سپس در زمان رژیم طالبان نیز سازمان ملل متحد تلاش کرد تا زمینه برای مذاکرات میان نماینده‌گان ائتلاف شمال و طالبان را فراهم نماید. این سازمان در زمان طالبان، گروه شش جمع دو را نیز برای حل مشکلات افغانستان تشکیل داد تا طرف‌های درگیر در افغانستان را روی میز مذاکره بیاورد، اما جلسات مکرر این گروه نیز نتیجه ملموسی در پی نداشت.

با سقوط رژیم طالبان، این سازمان با حضور گسترده‌ی در عرصه‌های مختلف، فعالیت خویش را در افغانستان آغاز کرد و مأموریت‌های مهمی برای ایجاد سیستم اداری، ساختار سیاسی، تدویر لویه جرگه، تأمین صلح، نظم و امنیت، بازسازی، جلب مساعدت‌های مالی و برگزاری انتخابات را به عهده گرفت. در حال حاضر حدود بیست نهاد سازمان ملل در بخش‌های مختلف در افغانستان فعالیت دارند.

فهرست تحریم‌های سازمان ملل

شورای امنیت یکی از ارکان سازمان ملل متحد است که طبق ماده ۲۴ منشور سازمان ملل، مسئولیت اولیه حفظ صلح و امنیت بین‌المللی به این شورا واگذار شده تا در اجرای وظایفی که به موجب همین مسئولیت بر عهده دارد، از طرف اعضای این سازمان اقدام نماید و در اجرای این وظایف طبق مقاصد و اصول سازمان ملل متحد عمل کند.^۴

^۳ معلومات بیشتر در لینک ذیل:

<http://8am.af/1395/08/04/united-nations-and-failed-peace-efforts>

^۴ متن کامل منشور سازمان ملل را در اینجا بخوانید:

<http://www.aihrc.org.af/home/document/921>

شورای امنیت بر اساس فصل هفتم منشور سازمان ملل متحد می‌تواند تدابیر اجرائی برای حفظ یا اعاده صلح و امنیت بین‌المللی اتخاذ کند. این تدابیر از تحریم‌های اقتصادی تا اقدام نظامی بین‌المللی را دربر می‌گیرد و هنگام شکست تلاش‌های دیپلماتیک، از تحریم‌های اجباری نیز کار می‌گیرد.

هدف از فهرست تحریم‌های سازمان ملل متحد که به "لیست سیاه" نیز معروف است، اعمال فشار به یک کشور، نهاد و یا هم فرد برای پیروی از هدف‌های تعیین شده شورای امنیت، بدون استفاده از زور است. این فهرست شامل نام‌های افراد و نهادهایی است که به پیشنهاد کشورهای عضو سازمان ملل و تایید شورای امنیت این سازمان، ترتیب می‌شود و دولت‌های عضو سازمان ملل مکلف به اجرای این تحریم‌ها هستند.

فهرست تحریم‌های سازمان ملل شامل مسدود کردن دارایی، منع سفر و منع تهیه، فروش و انتقال مستقیم یا غیرمستقیم سلاح به افراد و گروه‌های تحت تحریم می‌شود. این تحریم‌ها تا زمانی که معافیت از آن‌ها تصویب و اعلام نشده، قابل اجرا هستند.

فهرست تحریم‌های سازمان ملل شامل دو بخش می‌شود: بخش نخست اسامی افراد تحت تحریم را در بر دارد که در حال حاضر نام‌های ۶۴۲ نفر در آن درج است. بخش دوم شامل اسامی نهادها و گروه‌های تحت تحریم می‌شود و تا اکنون نام‌های ۳۶۸ نهاد و گروه در این فهرست ثبت شده‌اند.^۵

خواست شامل کردن رهبر طالبان در لیست سیاه

کمیته‌های ۱۲۶۷ (۱۹۹۹) و ۱۹۸۸ (۲۰۱۱) شورای امنیت عمدتاً برای وضع تحریم‌ها بر افرادی کار می‌کنند که متهم به فعالیت‌های "تروریستی" در افغانستان هستند. کمیته نخست برای نظارت از تحریم‌ها علیه القاعده و گروه "دولت اسلامی" و کمیته دوم برای نظارت از تحریم‌ها علیه گروه طالبان تشکیل شده‌است که ۱۵ عضو شورای امنیت در هر دو کمیته حضور دارند.

در حال حاضر نام‌های بیش از ۱۷۰ فرد و ۵ نهاد (شبکه حقانی، دو صراف و دو شرکت) در فهرست تحریم‌های کمیته ۱۹۸۸ درج است. بیشتر این افراد شامل رهبران و برخی اعضای فعال گروه طالبان اند. در جانب دیگر، تا حال نام‌های ۲۷ عضو گروه طالبان، شبکه حقانی و حزب اسلامی از فهرست سیاه حذف شده است.

^۵ برای جزئیات بیشتر به لینک ذیل مراجعه نمایید:

<http://www.bbc.com/persian/afghanistan-39768751>

با آنکه رئیس جمهور غنی نیز حدود یک سال پیش خواهان درج نام ملا هبة الله در فهرست تحریم‌های سازمان ملل متحد شده بود، اما اکنون و در حالیکه حکومت افغانستان صلح با طالبان را یک مسئله داخلی میان افغان‌ها نیز می‌خواند، دیدارهای رهبران حکومت با رئیس کمیته وضع تحریم‌های سازمان ملل نشانگر تفاوت دیدگاه‌ها در این مورد است.

از سوی دیگر، حکومت وحدت ملی صلح را در وضع تحریم‌ها و تشدید فشارها بر مخالفین مسلح حکومت جستجو می‌کند. سخنگوی ریاست اجرائیه به رسانه‌ها گفته است که «با شامل ساختن رهبران طالبان زمینه گفت‌وگوهای صلح مساعد خواهد شد»^۶ در حالیکه پالیسی صلح از راه جنگ عملاً ناکام شده و به همین دلیل شورای عالی صلح حکومت افغانستان نیز با موضع‌گیری رئیس اجرائیه مبنی بر شامل شدن رهبری طالبان در لیست سیاه، مخالفت کرد.

در کل، تامین صلح در افغانستان نیاز به تلاش‌های واقع‌بینانه دارد. وضع تحریم‌ها و انواع فشارهای دیگر در طول یک‌ونیم دهه گذشته نه تنها منتج به شکست طالبان و تأمین صلح و ثبات در کشور نگردیده، بلکه جنگ در کشور شدت بیشتر نیز یافته است. چنانچه پس از اعلام استراتژی جدید امریکا برای افغانستان و جنوب آسیا که در آن بر تداوم جنگ و سرکوب طالبان تأکید شده است، حملات طالبان افزایش یافته و جنگ جاری در کشور با شدت بیشتر جریان دارد.

نتیجه‌گیری

با آنکه سازمان ملل متحد کمک‌های زیادی به افغانستان کرده است، به خصوص پس از سال ۲۰۰۱ در عرصه‌های بازسازی و دولت‌سازی و سایر عرصه‌ها به افغانستان کمک کرده است، ولی نقش این سازمان در تامین صلح در افغانستان پیشینه موفقیت ندارد. به خصوص در یک‌ونیم دهه گذشته اقدامی را که با صلح در افغانستان کمک کند، نکرده و هیچ‌گونه نقش سیاسی فعال‌تری برای آوردن صلح در افغانستان را بازی نکرده است. طالبان نیز بی‌طرفی این سازمان را همواره زیر سوال برده است.

^۶ رادیو آزادی: «عبدالله عبدالله: هیت الله و اعضای دیگر طالبان شامل لیست تعزیرات ملل متحد شوند»، ۸ عقرب ۱۳۹۶ هـ.ش:

<https://da.azadiradio.com/a/28823298.html>

در کنار این، با وجود کمک‌های این سازمان، افغانستان از نظر ساختار سیاسی نیز از ثبات سیاسی برخوردار نشده است. حکومت افغانستان همواره دچار اختلافات داخلی در نظام سیاسی بوده و در سال‌های اخیر، بخصوص پس از روی کار آمدن حکومت وحدت ملی، این اختلافات به اوج خود رسیده است.

حکومت افغانستان در طول ۱۶ سال گذشته یک راه‌کاری موثر برای رسیدن به صلح با طالبان را در پیش نگرفته است و اکنون نیز هرچند صلح را از اولیتهای خود می‌داند و تأکید دارد که درهای صلح به سوی مخالفین مسلح حکومت باز است، اما همزمان بر وضع تحریم‌ها علیه طالبان که با پروسه صلح نه تنها کمک نمی‌کند بلکه متضاد آن نیز است، پافشاری می‌کند.

پایان

ارتباط با ما:

ایمیل: info@csrskabul.com csrskabul@gmail.com

وب سایت: www.csrskabul.com - www.csrskabul.net

شماره تماس دفتر: (+93) 784089590

ارتباط با مسئولین:

دکتور عبدالباقي امين، رئيس مركز مطالعات استراتژيك ومنطوقی: (+93) 789316120 abdulbaqi123@hotmail.com

حكمت الله خُلاَند، مسؤول بخش پژوهش‌ها و نشرات: (+93) 775454048 hekmat.zaland@gmail.com

یادآوری: لطفا نظرات و پیشنهادات خود را جهت بهبود مطالب این نشریه به ما ارسال دارید.